

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 361

din 26 aprilie 2016

Prin adresa nr. 1465/IJ/842/DIJ/2016 Inspecția Judiciară a înaintat, în temeiul art. 76 alin. (3) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, raportul privind rezultatul verificărilor efectuate în legătură cu îndeplinirea condiției de bună reputație de către domnul judecător X din cadrul Curții de Apel

Analizând raportul întocmit de Inspecția Judiciară și actele atașate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 23 februarie 2016, Inspecția Judiciară a fost sesizată de către petentul Y care, în conformitate cu dispozițiile art.74 alin.(1) lit.f din Legea nr.317/2004, a solicitat efectuarea de verificări privind îndeplinirea condiției de bună reputație de către domnul X, judecător la Curtea de Apel

În cuprinsul sesizării s-a arătat că înainte de 22 decembrie 1989 petentul și domnul X au fost, în calitate de judecători, colegi de instanță și, uneori, colegi de complet.

În anul 1984, domnul X a fost recrutat de Securitatea Statului totalitar comunist, în calitate de informator pentru a da note informative despre colegii judecători și despre activitatea din justiție.

Se mai arată că potrivit deciziei nr. 5528/9.12.2010, rectificată prin încheierea din 01.02.2011, ambele pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 1009/36/2009, chiar dacă soluția pronunțată este de respingere, totuși s-a statuat cu putere de lucru judecat că domnul X a recunoscut expres în cadrul procesului faptul că a semnat angajamentul de informator al Securității; domnul X a semnat un angajament, fiind recrutat ca informator al Securității; există o notă informativă semnată de domnul X.

Se mai arată că singurul motiv pentru care se menține soluția de neconstatare a calității domnului X de colaborator al Securității ca poliție politică este acela că prin informațiile furnizate nu se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar, neavând caracter politic.

În consecință, se apreciază că nu se poate bucura de bună reputație ca judecător o persoană care a fost informator al Securității regimului totalitar comunist în timp ce era judecător, violând grav atât principiul independenței judecătorului, cât și pe acela al secretului deliberărilor.

Pentru verificarea aspectelor semnalate a fost stabilit, în condițiile art. 45 alin. (3) din Legea nr. 317/2004, republicată, un termen de 45 zile.

În vederea efectuării cercetării, la data de 01.03.2016, a fost comunicată domnului judecător X, prin intermediul conducerii Curții de Apel, invitația de participare la verificările directe, acesta semnând de primire dovada de comunicare la data de 04.03.2016.

La data de 10 martie 2016, inspectorii judiciari s-au prezentat la sediul Curții de Apel, în vederea efectuării verificărilor directe.

Dosarul nr. 1465/IJ/842/DIJ/2016 a fost pus la dispoziția domnului judecător, acesta precizând că nu solicită efectuarea de copii de pe actele dosarului.

Domnul judecător X a fost de acord să dea declarație în cauză, motiv pentru care s-a procedat la ascultarea magistratului, declarația fiind consemnată și atașată la dosar. Domnul judecător nu a propus probe în apărare.

Inspectorii judiciari au dispus administrarea din oficiu a probelor apreciate ca fiind utile, procedându-se la audierea următorilor judecători: doamna A1- președintele Curții de Apel, doamna A2, vicepreședintele Curții de Apel, domnul A3- președintele secției a VIII-a, doamna judecător A4, doamna judecător A5- președintele secției a III-a, doamna judecător A6, doamna judecător A7, doamna judecător A8 și doamna judecător A9, iar procesele verbale întocmite au fost atașate la dosar.

Procesele-verbale de ascultare, înscrisurile atașate și procesul-verbal de efectuare a verificărilor au fost prezentate domnului judecător care, după ce a luat cunoștință de conținutul acestora, a precizat că nu solicită copii de pe acestea.

Domnul judecător a declarat că nu are obiecțiuni în privința modului de desfășurare a verificărilor.

Verificările au fost finalizate la data de 10 martie 2016, întocmindu-se proces-verbal de în acest sens.

Raportul Inspecției Judiciare privind rezultatul verificărilor efectuate în legătură cu îndeplinirea condiției de bună reputație a fost comunicat domnului judecător X, iar acesta nu a formulat obiecțiuni.

De asemenea, raportul a fost comunicat petentului Y care a formulat obiecțiuni.

În motivarea obiecțiunilor formulate, petentul arată că raportul menționează în mod fals că prin hotărâre irevocabilă s-a stabilit că domnul judecător X nu a fost colaborator al Securității în condițiile în care această

hotărâre stabilește doar faptul că acesta nu a fost colaborator al Securității ca poliție politică. Se mai arată că raportul ignoră complet faptul că această calitate de informator a fost esențial legată de calitatea de judecător a domnului X. De asemenea, domnul X a acceptat voluntar și fără constrângere să fie recrutat ca informator al Securității, primind bani și alte recompense materiale pentru activitatea de informator, această activitate încetând la data de 22 decembrie 1989.

Se mai susține că raportul nu justifică modul în care într-un stat de drept și democratic se poate bucura de bună reputație un informator al Securității comuniste care a avut această calitate când era și judecător. Se mai arată că a existat un ecou de presă mult mai larg ca urmare al stabilirii calității de informator al Securității a domnului X.

Sub aspectul situației de fapt, Secția reține următoarele:

Domnul judecător X a absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității, promoția 1977, traseul profesional al acestuia fiind următorul:

-în perioada 10.03.1978 - 16.12.1978, a funcționat ca notar stagiar în cadrul Notariatului de stat local

-în perioada 01.10.1981-15.11.1982 a fost judecător în cadrul Judecătoriei Sectorului

-în perioada 15.11.1982-01.04.1990, a fost judecător la Judecătoria Sectorului.....;

-în perioada 01.04.1990-01.09.1990, a fost judecător la Judecătoria Sectorului

-în perioada 01.09.1990-01.10.1990, a fost judecător la Tribunalul

- în perioada 01.10.1990 -25.01.2002 a desfășurat activitate de avocat în Baroul

-începând cu 25.01.2002 până la data de 01.07.2004, a fost judecător la Curtea de Apel;

-în perioada 01.07.2004 - 25.07.2005, a fost judecător inspector la Curtea de Apel;

-în perioada 25.07.2005 - 02.08.2011, a fost judecător la Curtea de Apel;

În perioada 21.01.2008 - 15.07.2008, domnul judecător X a fost delegat în funcția de vicepreședinte al Curții de Apel

La data de 02.08.2011 a fost eliberat din funcție, prin pensionare, prin Decretul Președintelui României nr.654 din 28.07.2011, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 546/02.08.2011.

Începând cu data de 01.02.2015 a fost reîncadrat în funcția de judecător la Curtea de Apel - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal (prin Decret nr.63/23.01.2015), iar pentru perioada 16.09.2015-16.09.2016 CSM a acordat avizului anual pentru menținerea în funcție.

Din analiza fișelor și rapoartelor de evaluare aflate la dosarul profesional se constată că acesta a avut o activitate profesională corespunzătoare (a fost evaluat cu calificativul ”foarte bine”) și, pe parcursul întregii sale cariere nu a fost sancționat disciplinar.

Prin sentința civilă nr 433/14.10.2009 a Curții de Apel - Secția comercială, maritimă și fluvială, contencios administrativ și fiscal, s-a respins, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios-administrativ promovată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul X, intervenientul în interesul accesoriu reclamantului Z și intervenientul în interes propriu Y, având ca obiect anulare act administrativ – acțiune în constatare; s-au respins cererea de intervenție accesorie formulată de intervenientul Z și cererea de intervenție principală formulată de intervenientul Y, ca nefondate.

În considerentele acestei hotărâri, prima instanță a reținut că informațiile furnizate de domnul X nu se circumscriu cerințelor instituite prin art. 2 din O.U.G. nr.24/2008, în sensul că prin aceste informații nu se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Împotriva a cestei sentințe au declarat calea de atac a recursului, reclamantul și intervenienții.

Prin decizia nr. 5528/09.12.2010, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal a respins ca nefondate recursurile declarate împotriva sentinței civile nr 433/14.10.2009.

Deontologia este o teorie ce privește normele de conduită și obligațiile etice ale unei profesii, iar „buna reputație” se referă la respectarea acestor norme.

Conceptul de reputație profesională este apropiat conceptului de onoare, reputația profesională a unui judecător fiind în strânsă legătură cu prestigiul de care se bucură printre colegi și justițiabili, presupunând totodată apreciere din partea comunității.

Reputația profesională este o consecință a integrității morale și profesionale de care trebuie să dea dovadă fiecare judecător și procuror și oferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, precum și autoritate în exprimarea opiniilor profesionale.

Din această perspectivă, reputația magistratului presupune două componente esențiale: obligația magistratului de a avea o conduită generală exemplară (aceasta reprezintă și o condiție de acces în profesie, căreia îi corespunde dreptul de a se bucura de reputație în fața societății din punct de vedere profesional) iar, de cealaltă parte, obligația Statului de a garanta menținerea reputației magistratului, de fiecare dată când se constată că anumite fapte sunt de natură să îi afecteze prestigiul și, pe cale de consecință, autoritatea în exercitarea profesiei.

Principiile de la Bangalore cu privire la conduita judiciară prevăd, în Norma 3, că „Integritatea este indispensabilă exercitării funcției judecătorești” iar „judecătorul va face în așa fel încât conduita sa să apară în ochii unui observator neutru ca ireproșabilă. 3.2. Atitudinea și conduita unui judecător trebuie să mențină trează încrederea oamenilor în corectitudinea puterii judecătorești. Nu este suficient a se face dreptate, trebuie să se și vadă că s-a făcut dreptate.”

Obligația de integritate este prevăzută și în pct.1.2 din Principiile de bază ale independenței justiției (Principiile O.N.U.), art. 3 din Statutul Universal al Judecătorilor, Principiul V pct. 2 din Recomandarea R (94) 12 a Consiliului Europei.

La nivel intern, în reglementările actuale, integritatea magistratului este privită ca îndatorire fundamentală a profesiei, rezultând din coroborarea textelor legale atât la nivel constituțional, cât și prin lege, regulament și cod deontologic.

Astfel, art. 124 alin. (3) din Constituție prevede că „judecătorii se supun numai legii”, iar în art. 132 alin. (1) din Constituție se arată că „procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității”.

De asemenea, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 republicată, judecătorii și procurorii sunt obligați să asigure supremația legii, iar art. 7 și 8 din Codul deontologic prevăd că „judecătorii și procurorii au îndatorirea să promoveze supremația legii, statul de drept și să apere drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor (...)”. „să respecte și să apere demnitatea, integritatea fizică și morală a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare”.

În același timp, în acord cu cele expuse mai sus, conform art. 12 din Legea nr. 303/2004 republicată, ***magistratul trebuie să se bucure de o bună reputație, fiind vorba de acea credibilitate de care se bucură acesta pe plan profesional, social, familial.***

De asemenea, art.14 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată prevede că *buna reputație reprezintă o condiție de acces în profesie și care trebuie să subziste pe tot parcursul exercitării funcției.*

Prin Decizia nr. 2/11.01.2012 Curtea Constituțională a reținut că, în cazul magistraților, buna reputație constituie o condiție a încrederii publice în justiție și eficiența acesteia, fără de care nu poate fi concepută calitatea justiției și deplina aplicare a dispozițiilor constituționale care reglementează înfăptuirea sa.

În acest context, Curtea Constituțională a dat câteva indicii cu privire la ce înseamnă buna-reputație, reținând că "este în sarcina instanțelor competente în materie disciplinară ca, ținând cont de circumstanțele fiecărei cauze, să aprecieze asupra înțelesului acestui concept, cu păstrarea unui echilibru just între dreptul fundamental al individului la respectarea vieții private și interesul legitim al unui stat democratic de a veghea ca funcția publică să se conformeze scopurilor sale".

Dispozițiile art.76 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată reglementează instituția verificării bunei reputații a judecătorilor și procurorilor pe tot parcursul carierei profesionale.

Pentru a putea analiza obiectiv îndeplinirea sau neîndeplinirea condiției de bună reputație de către domnul judecător X trebuie avută în vedere natura specială a procedurii instituite prin art. 76 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.24/2012.

Astfel, în cadrul procedurii verificării condiției bunei reputații sancțiunea pentru constatarea neîndeplinirii acestei condiții este eliberarea din funcția de magistrat, neexistând posibilitatea aplicării graduale și în mod proporțional a sancțiunilor, ca în cazul constatării săvârșirii unei abateri disciplinare.

De asemenea, potrivit Principiului VI pct. 3 din Recomandarea R (94) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei " legea trebuie să prevadă procedurile adecvate pentru ca judecătorul în cauză să beneficieze de toate

garanțiile unei proceduri echitabile prevăzute de Convenție, cum ar fi, de exemplu, posibilitatea de a-și prezenta argumentele într-un termen rezonabil și dreptul de a răspunde la toate acuzațiile aduse contra sa.”

Din această perspectivă, Secția constată, în raport de argumentele instanțelor care au soluționat contestația și calea de atac, că pentru a stabili dacă magistratul mai îndeplinește condiția de bună-reputație trebuie avute în vedere mai multe aspecte.

În cazul supus analizei, din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară a rezultat faptul că, la momentul declanșării procedurii, domnul judecător X se bucura de o bună reputație, nu fusese sancționat ori cercetat disciplinar și nu au existat alte elemente care să determine o părere publică nefavorabilă referitoare la activitatea profesională ori conduita morală a acestuia.

Prin urmare, singurul element care ar justifica o analiză din perspectiva îndeplinirii condiției de bună reputație și care a și determinat, în concret, declanșarea acestei proceduri, îl reprezintă faptul că domnul judecător X a semnat la data de 29.05.1984, sub numele conspirativ „Aurel”, un angajament de colaborare cu organele Securității, pentru supraveghere informativă a mediului „justiție”, la data recrutării având funcția de judecător la Judecătoria Sectorului 2 În acest context, domnul judecător X a furnizat organelor Securității anumite informații despre relațiile cu colegii și activitatea desfășurată în cadrul instanței.

Relevant sub acest aspect este faptul că printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a constatat că *domnul judecător X nu a fost colaborator al Securității ca poliție politică*, reținându-se că nu este îndeplinită prima condiție cerută de art.2 alin.(1) lit.b din O.U.G.nr.24/2008 în sensul ca prin informațiile furnizate să fie denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar și de natură a conduce la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De asemenea, din probele administrate în cadrul verificărilor efectuate de Inspekția Judiciară a rezultat că părerea colegilor, raportat la acțiunea promovată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și la existența unui angajament de colaborare cu organele Securității, este că nu a fost afectată buna reputație de care se bucură domnul judecător X. Astfel, colegii domnului judecător au exprimat păreri pozitive referitoare la activitatea profesională și personală a acestuia, acesta fiind apreciat ca un bun coleg, amabil, politicos și echilibrat.

Percepția generală a colegilor domnului judecător a fost în sensul că situația constatată și prezentată în presă nu a fost de natură a schimba opiniile formate, bazate pe modul concret în care domnul judecător a înțeles să-și exercite activitatea în întreaga sa carieră, neavând influențe negative asupra desfășurării actului de justiție, neexistând suspiciuni cu privire la probitatea profesională a domnului judecător și la capacitatea acestuia de a soluționa diferite cauze.

De altfel, informațiile prezentate în presă au făcut referire la situația a 29 de magistrați deconspirați de CNSAS în 2008 ca fiind ofițeri sau colaboratori ai securității, printre aceștia fiind menționat și domnul X. În articolul – ”AUREL” SE ÎNOARCE-CSM a aprobat revenirea în magistratură a judecătorului pensionat X – publicat la 09.03.2016 pe site-ul ”Lumea Justiției” se face referire la reîncadrarea în funcția de judecător a domnului judecător X, faptul că a fost ”acuzat” de CNSAS că ar fi fost colaborator securității, precum și că în perioada 2007-2008 a fost investit cu soluționarea cauzei în care CNSAS a solicitat să se constat existența calității de colaborator al securității a doamnei W, fost ministru al justiției.

De subliniat este și faptul că în cuprinsul acestui articol se menționează soluția de respingere a acțiunii CNSAS, pronunțată de Curtea de Apel, menținută prin decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal.

Informațiile prezentate au avut însă un caracter succint și nu au generat dezbateri publice, aspect ce sugerează caracterul estompat al impactului pe care această situație le-a produs asupra unui observator obiectiv și imparțial.

Având în vedere faptul că în toată perioada în care a exercitat funcția de judecător domnul X a avut o bună conduită, calitative foarte bune în activitate, fără să fie supus unor verificări de natură disciplinară, dând dovadă de credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, precum și pe plan social și familial, Secția reține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 12 și art.14 alin.(1) lit. c din Legea nr. 303/2004 republicată.

În consecință, pentru considerentele arătate mai sus, Secția, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de art.27¹ alin.(8) din Hotărârea nr.326 din 24 august 2005 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii și cele prevăzute de art.76 din Legea nr.317/2004, așa cum a fost modificată prin Legea nr.24/2012, va constata că nu există indicii privind neîndeplinirea condiției de bună reputație de către domnul X, judecător în cadrul Curții de Apel

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art.1 – Constată că nu există indicii cu privire la neîndeplinirea condiției de bună reputație de către domnul X, judecător în cadrul Curții de Apel

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 361/26.04.2016 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare, Direcției resurse umane și organizare și domnului judecător X.

Dată în, la data de 26 aprilie 2016.

Președinte,

Judecător

